

Sprawozdanie

Komisji solnej o wniosku posła Winniczuka względem bezpłatnego poboru surowicy i soli dla bydła.

Wysoki Sejmie!

W przekazanym Komisji solnej do zdania sprawy, wniosku posła Winniczuka postawionym dnia 26. stycznia 1898 r. żąda wnioskodawca aby Wysoki Sejm uchwalił:

1. że gospodarze wiejscy, zamieszkali w gminach w których znajdują się źródła solne, jakoteż gospodarze, zamieszkali w gminach sąsiednich, mogą bezpłatnie czerpać ze źródeł tych surowicę i

2. aby gospodarzom wiejskim zamieszkałym w oddalonych od źródeł solnych gminach, dostarczono odpowiednią ilość soli dla bydła, albo bezpłatnie, albo po cenie znacznie niższej.

Produkcya i sprzedaż soli kuchennej i soli bydłowej, zastrzeżoną jest wyłącznie Państwu i dla tego to, całe ustawodawstwo co do monopolu solnego należy do Rady Państwa, kompetencya więc Sejmów krajowych w tym względzie w kierunku ustawodawczym jest wykluczona.

Z tego powodu nie można pierwszemu ustępowi wniosku posła p. Winniczuka zadość uczynić, o ile rozechodzi się o nadanie posiadaczom bydła, zamieszkałym w miejscowościach, w których znajdują się źródła solne i w miejscowościach sąsiednich, w drodze ustawy, a do tego zdaje się wniosek ten dążyć, prawa bezpłatnego czerpania surowicy.

Jak to z uzasadnienia wniosku posła p. Winniczuka wypływać się zdaje, przewodnią jego myślą było przyjsie z pomocą gospodarzom wiejskim, nawiedzonym z powodu długotrwałych deszczów w porze wiosennej i letniej w roku zeszłym klęską nieurodzaju i wynikłym ztąd brakiem paszy dla bydła, zdrowej i pożywej.

Wiadomem jest, że surowica przyczynia się znacznie do poprawienia zlej jakości paszy dla bydła, jakoteż że sól dawana bydłu zapobiega chorobom bydłowym i zarazom, tym klęskom nieprzeliczone sprawijającym szkody. Również jest wiadomem, że wobec niekorzystnych materyalnych wyników gospodarstwa rolnego, hodowla bydła ma obecnie pierwszorzędne ekonomiczne znaczenie, stanowi jedno ze źródeł bogactwa krajowego, i we wielu okolicach stanowi jedyne źródło dochodu gospodarzy wiejskich.

Jest więc obowiązkiem tak reprezentacyi kraju, jakoteż władz administracyjnych nie tylko zapobiegać grożącemu upadkowi hodowli bydła, ale także hodowlę tę, wszelkiemi możliwemi środkami wspierać.

Wychodząc z tego zapatrywania, Wydział krajowy udzielił w roku zeszłym, ze zapasów zakupionych od W. Skarbu Państwa, powiatom, które najwięcej na brak odpowiedniej paszy dla bydła ucierpiały, bezpłatnie 200 ctn. metr. soli bydlęcej. Również i W. c. k. Rząd, w dobrze zrozumianym interesie Państwa, dbały o rozwój ekonomiczny mieszkańców, bo zwiększa tem samem siłę podatkową a zatem i dochody Państwa, udzielił był wielu petycyonującym gminom czasowe prawo bezpłatnego poboru surowicy ze źródeł solnych, za co W. c. k. Rządowi wdzięczne uznanie należy się.

Znać jednak pomoc udzielona gospodarzom wiejskim nie była wystarczającą, bo wpływają jeszcze liczne w tym względzie petycye, a i wniosek będący przedmiotem niniejszego sprawozdania jest tego dowodem.

Z tych tu przytoczonych powodów Komisya solna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się W. c. k. Rząd, aby prośby gospodarzy wiejskich o bezpłatny pobór surowicy z możliwą traktował względnością i

2. Zaleca się Wydziałowi krajowemu aby wedle swego uznania przyszedł gospodarzom wiejskim z pomocą przez bezpłatne dostarczenie soli bydlęcej.

Lwów dnia 14. lutego 1898.

Przewodniczący:

Mandyczewski.

Sprawozdawca:

Słotwiński.